

Частична предварителна оценка на въздействието

Институция:

ВИСШ АДВОКАТСКИ СЪВЕТ

Нормативен акт:

ЕТИЧЕН КОДЕКС НА АДВОКАТА

1. Проблем/проблеми за решаване:

Проблем 1 „Несъответствие на чл. 41 и 42 от Закона за адвокатурата и чл. 8 от ЕКА с европейското законодателство “

През 2020 г. Европейската комисия стартира процедура за нарушение № 2020/4006 срещу България, като изпрати Официално уведомително писмо С(2020) 3857 final относно несъвместимост с правото на ЕС на някои разпоредби на Закона за адвокатурата (конкретно чл. 41 и 42) и Етичния кодекс на адвоката (чл.8), които съдържат забрани адвокатите да рекламират своята дейност и да привличат клиенти чрез използването на посредници. Съгласно правния анализ на ЕК посочените национални разпоредби противоречат на чл. 24 от Директива 2006/123/ЕО за услугите на вътрешния пазар.

Проблем 2 „ Съгласуване на други текстове в ЕКА с премахване на забраната за рекламиране и използване на посредници “

Премахването на забраната в ЗА за рекламирането на адвокатската дейност и използването на посредници за привличане на клиенти налага да се прецени необходимо ли е да се направят уточнения за опазване на професионалната тайна при взаимоотношенията с посредника, възможен риск от конфликт на интереси на клиента или адвоката с посредника, за начина на възникване и прекратяване на отношенията с клиента (чл. 11), за заплащането на възнаграждението и разноските (чл. 16).

Проблем 3 „ Необходимост от създаване на правила за поведение на адвокатите и в други съдебни и административни процедури, които не са свързани с гражданското право“

Етичният кодекс на адвоката не съдържа правила за отношения на адвоката с прокурора, следователя и други лица, които са участници в наказателното производство.

Проблем 4 „Създаване на етични правила за членовете на органите на адвокатурата“

Етичният кодекс на адвоката не съдържа никакви правила, от които адвокатът да се води при взаимоотношения с органите на адвокатурата и при упражняване на правата и задълженията му като част от тези органи.

Проблем 5 „Осъвременяване на правилата за взаимоотношенията между адвокатите“

Етичният кодекс на адвоката трябва да бъде допълнен с правила за взаимоотношенията между адвокати от едно адвокатско съдружие, дружество или кантора, а правилата за смяна на адвокат и разрешаване на конфликти между адвокати – допълнени.

Описаните проблеми не могат да бъдат разрешени в рамките на съществуващата уредба. Нормите, отнасящи се до рекламата на адвокатите и използването на посредници за привличане на клиенти са в противоречие с правото на ЕС и по-специално с чл. 24 от Директива 2006/123/ЕО за услугите

на вътрешния пазар. Преодоляването на проблема е възможно само като се отмени несъответстващата уредба и се въведат правила, които не налагат ненужни ограничения на конкуренцията между адвокатите.

Няма конкретни разпоредби, отнасящи се до въпросите, описани като проблем № 3 и проблем № 4 частично като проблем № 5. Въвеждането на позитивни правила ще подпомогнат адвокатите в организиране на работата им, в отношенията им със съда, с другите участници досъдебните и съдебните производства, с клиентите, както и за избягване на лични и професионални конфликти с други адвокати.

Последваща оценка на Етичния кодекс на адвоката след последното допълнение през 2010 г. е направено от Европейската комисия по повод процедура за нарушение 2020/4006 по отношение на правилата за рекламата и посредничеството. Не е правена цялостна последваща оценка на Етичния кодекс на адвоката в другите му части.

2. Цели:

Цел 1 „Преустановяване на процедурата за нарушение 2020/4006, образувана от Европейската комисия срещу Република България за несъвместимост на някои разпоредби на Закона за адвокатурата и на Етичния кодекс на адвоката с чл. 24 от Директива 2006/123/ЕО относно услугите на вътрешния пазар, и премахване на риска от финансови санкции срещу държавата“.
Предполагам срок – декември 2022 г.

Цел 2 „Спазване на принципите на адвокатската професия и опазване на авторитета ѝ в обществото при формулиране на правилата за реклама на адвокатската дейност и използване на посредници за привличане на клиенти“

Цел 3 „Преодоляване на празнината на уредбата на етичните правила по отношение на другите видове производства, освен гражданско правните“

Цел 4 „Подпомагане на адвокатите в организиране на работата им и за преодоляване на спорове от личен и професионален характер“.

3. Заинтересовани страни:

1. Органите на адвокатурата

.....

2. Адвокатите от страната – 13 608 адвокати, адвокатските дружества и съдружия.

.....

3. Физически и юридически лица – неограничен кръг от лица, потенциални клиенти на адвокатите и съвместните форми на упражняване на адвокатската професия

4. Варианти на действие. Анализ на въздействията:

4.1. По проблем 1:

Вариант 1 „Без действие“:

Описание:

Да не бъдат предприемани промени на чл. 8 от ЕКА.

Положителни (икономически/социални/екологични) въздействия:

Няма да се налага адвокатите да бъдат информирани за промяната и съответно да адаптират поведението си.

Отрицателни (икономически/социални/екологични) въздействия:

Процедурата за нарушение срещу България ще продължи и държавата ще търпи финансови санкции.

Административна тежест: Няма

Вариант 2 „Изменение на чл. 8 от ЕКА“:

Описание: Отпадане на забраната за рекламиране на адвокатската дейност и използването на посредници за привличането на клиенти

Положителни (икономически/социални/екологични) въздействия:

Повишаване на информираността на заинтересованите лица за услугите, от които се нуждаят.

Отрицателни (икономически/социални/екологични) въздействия:

Възможно е да възникне опасност от нарушение на основните принципи на адвокатската професия – опазване на клиентската тайна, заплаха за личните данни, възникване на конфликт на интереси, неправомерно влияние на трети лица в отношенията на адвоката и клиента.

Административна тежест: Не се очаква

4.2. По проблем 2:**Вариант 1 „Без действие“:****Описание:**

Възможно е да има несъответствие между нормите на ЕКА.

Положителни (икономически/социални/екологични) въздействия:

Няма да се налага адвокатите да бъдат информирани за промяната и съответно да адаптират поведението си.

Отрицателни (икономически/социални/екологични) въздействия:

Създаване на опасност от нежелано неправомерно поведение на адвокатите.

Административна тежест: Няма

Вариант 2 „Изменение на съответстващи разпоредби от ЕКА“:**Описание:**

Въвеждане на разпоредби за отношенията с посредниците.

Положителни (икономически/социални/екологични) въздействия:

Създаване на ясни правила.

Отрицателни (икономически/социални/екологични) въздействия:

Няма

Административна тежест: Не се очаква

4.3. По проблем 3:

Вариант 1 „Без действие“:

Описание: Оставане на съществуващата празнота.

Положителни (икономически/социални/екологични) въздействия:

Няма да се налага адвокатите да бъдат информирани за промяната и съответно да адаптират поведението си.

Отрицателни (икономически/социални/екологични) въздействия:

Създаване на опасност от нежелано неправомерно поведение на адвокатите.

Административна тежест: Няма

Вариант 2 „ Създаване на съответстваща разпоредба в ЕКА“:

Описание:

Въвеждане на разпоредби за отношенията с прокурора, следователя и другите участници в наказателното производство.

Положителни (икономически/социални/екологични) въздействия:

Създаване на ясни правила.

Отрицателни (икономически/социални/екологични) въздействия:

Няма

Административна тежест: Не се очаква

4.4. По проблем 4:

Вариант 1 „Без действие“:

Описание: Оставане на съществуващата празнота.

Положителни (икономически/социални/екологични) въздействия: Няма

Отрицателни (икономически/социални/екологични) въздействия:

Създаване на опасност от нежелано неправомерно поведение на адвокатите.

Административна тежест: Няма

Вариант 2 „ Създаване на съответстващи разпоредби в ЕКА“:

Описание:

Въвеждане на разпоредби за поведението на адвоката, член на орган на адвокатурата.

Положителни (икономически/социални/екологични) въздействия:

Създаване на ясни правила.

Отрицателни (икономически/социални/екологични) въздействия:

Няма

Административна тежест: Не се очаква

4.5. По проблем 5:

Вариант 1 „Без действие“:

Описание: Оставане на съществуващата празнота.

Положителни (икономически/социални/екологични) въздействия: Няма

Отрицателни (икономически/социални/екологични) въздействия:

Създаване на опасност от нежелано неправомерно поведение на адвокатите.

Административна тежест: Няма

Вариант 2 „ Създаване на съответстващи разпоредби в ЕКА“:

Описание:

Осъвременяване на разпоредбите за отношенията между адвокатите.

Положителни (икономически/социални/екологични) въздействия:

Създаване на ясни правила. По-добра защита на интересите на клиентите. Укрепване на принципа на колегиалността.

Отрицателни (икономически/социални/екологични) въздействия:

Няма

Административна тежест: Не се очаква

** При повече от един поставен проблем мултиплицирайте Раздел 4.1.*

5. Избор на препоръчителен вариант:

За всички проблеми предпочитаният вариант е вторият – предприемане на активни действия за промяна (създаване, допълване или изменение) на съществуващите разпоредби на Етичния кодекс на адвоката.

5.1. Промяна в административната тежест за физическите и юридическите лица от прилагането на препоръчителния вариант (включително по отделните проблеми):

Няма ефект.

5.2. Създават ли се нови/засягат ли се съществуващи регулаторни режими и услуги от прилагането на препоръчителния вариант (включително по отделните проблеми)?

Не
5.3. Създават ли се нови регистри от прилагането на препоръчителния вариант (включително по отделните проблеми)?
Не
6.4. По какъв начин препоръчителният вариант въздейства върху микро-, малките и средните предприятия (МСП) (включително по отделните проблеми)?
Актът не засяга МСП
6.5. Потенциални рискове от прилагането на препоръчителния вариант (включително по отделните проблеми):
Не се очакват рискове
7. Консултации:
Проведени са консултации с Министерството на икономиката и иновациите и министерството на правосъдието по отношение на разпоредбите за рекламирането на дейността на адвоката и използването на посредници за привличане на клиенти.
Предложението за изменение и допълнение на ЕКА ще бъде публикувано на сайта на Висшия адвокатски съвет за обществено обсъждане.
8. Приемането на нормативния акт произтича ли от правото на Европейския съюз?
Не произтича
9. Изисква ли се извършване на цялостна предварителна оценка на въздействието поради очаквани значителни последици?
Не се изисква

Висш адвокатски съвет

Гр. София, 20.09.2022 г.